

Yrityskaupan hyväksyminen: Uralchem / Uralkali

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV"), on 28.7.2020 ilmoitettu järjestely, jossa Joint Stock Company United Chemical Company Uralchem hankkii määräysvallan Public Joint Stock Company Uralkalissa.

1 Yrityskaupan osapuolet

Joint Stock Company United Chemical Company Uralchem ("Uralchem" tai "ilmoittaja") on osa Uralchem-konsernia, joka valmistaa tuotteita sekä maatalouden (erityisesti mineraalilannoitteita) sekä teollisuuden käyttöön (erityisesti materiaaleja kaivosräjähteiden, diesel-pakokaasunesteiden ja hartsiliiman tuotantoa varten). Konsernin päätuotteita ovat typpi- ja fosfaatti-, sekä kompleksiset kaliumpohjaiset lannoitteet. Uralchemin tuotantolaitokset sijaitsevat yksinomaan Venäjällä Permin, Kirovin ja Moskovan alueilla.

Yrityskaupan kohde **Public Joint Stock Company Uralkali** ("Uralkali" tai "kohde") on elävien organismien kasvuun ja kehitykseen tarkoitettun kaliumkarbonaatin (potaskan) sekä kaliumiin liittyvien tai tästä johdettujen suojojen tuottaja. Yhtiö toimii tuotantoketjussa potaskamalmin louhinnasta kaliumkarbonaatin toimittamiseen asiakkaille ympäri maailmaa. Uralkalin tuotantolaitokset sijaitsevat yksinomaan Venäjän Permin alueella. Se on ainoa venäläinen kaliumkarbonaatin tuottaja. Yhtiö toimittaa tuotteitaan yli 60 maahan.

Euroopan komissio on vuonna 2018 hyväksynyt yksinkertaistetussa menettelyssä osittain vastaavan yritysjärjestelyn.¹ Komission hyväksymässä yrityskaupassa oli neljä vaihetta, joita kaikkia ei kuitenkaan tuolloin toteutettu. Koska nyt toteutettavan järjestelyn rakenne poikkeaa osin aikaisemmin komission hyväksymän yrityskaupan rakenteesta, yrityskauppa on ilmoitettu KKV:lle.

2 Ilmoittajan arvio relevanteista markkinoista

Ilmoittajan mukaan osapuolten päällekkäisyydet koskevat *lannoitemarkkinoita* ja ainoastaan *mineraalisten kaliumia sisältävien peltolannoitteiden tuotantoa ja myyntiä*.

Relevanttien hyödykemarkkinoiden määrittelyn osalta ilmoittaja on viitannut komission päätöskäytäntöön liittyen lannoitemarkkinoiden jakautumiseen. Ilmoittajan näkemyksen mukaan lannoitemarkkinat jakautuvat ensinnäkin *mineraalisiin ja orgaanisiin lannoitteisiin*. Ilmoittajan näkemyksen mukaan yrityskaupan arvioinnin kannalta vain mineraaliset lannoitteet ovat relevantteja, sillä kumpikaan yrityskaupan osapuolista ei toimi orgaanisten lannoitteiden

¹ Euroopan komission päätös M.8666 *Uralchem/Uralkali* 2.8.2018.

alalla. Toiseksi *mineraalilannoitteet* voidaan ilmoittajan mukaan jakaa edelleen 1) *peltolannoitteisiin*, jotka levitetään pelloille ja jotka laimenevat asteittain sateen tai kasteluveden mukana, 2) *vesiliukoisiin erikoislannoitteisiin*, jotka sekoitetaan kasteluveteen viljelijän maatilalla sekä 3) *nestemäisiin mineraalilannoitteisiin*. Ilmoittajan näkemyksen mukaan osapuolten toiminnan kannalta relevantit mineraaliset peltolannoitteet voidaan edelleen jakaa ns. *yksiravinteisiin kaliumlannoitteisiin ja kaliumia sisältäviin yhdistelmälannoitteisiin* (kompleksiset NPK-peltolannoitteet)², jotka kuuluvat eri tuotemerkkinoille. Tämän osalta ilmoittaja on viitannut komission päätöskäytäntöön³ sekä selventänyt, että mineraaliset yksiravinteiset kaliumpeltolannoitteet ja mineraaliset kompleksiset NPK-peltolannoitteet ovat hyvin erilaisia tuotteita eivätkä ne ole keskenään vaihdettavissa. Näiden tuotteiden tuotanto myös edellyttää ilmoittajan mukaan erilaista tuotantoteknologiaa.

Ilmoittajan näkemyksen mukaan yrityskaupan kannalta relevantit tuotemarkkinat ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan *vähintään Euroopan talousalueen (ETA) laajuiset*. Ilmoittaja on tämän osalta viitannut muun muassa komission aiempaan tulkintaan siitä, että peltolannoitteiden markkinat voisivat suurten tuontimäärien vuoksi olla jopa Euroopan talousaluetta laajemmat.⁴

Edellä mainitun perusteella ilmoittaja on toimittanut virastolle tietoja osapuolten markkina-asemasta *mineraalisten kaliumia sisältävien peltolannoitteiden* markkinoilla, sekä ETA:n että Suomen laajuisesti, sekä sen seuraavilta vertikaalisessa suhteessa toisiinsa olevilta alamarkkinoilta alla olevien taulukoiden mukaisesti:

- i. *mineraaliset yksiravinteiset kaliumpeltolannoitteet*, joita yrityskaupan osapuolista tuottaa ainoastaan Uralkali⁵;

Taulukko 1. Mineraaliset yksiravinteiset kaliumpeltolannoitteet (2019)⁶

	ETA		Suomi	
Kokonaismarkkina	1 510 000 000 euroa	6 207 599 tonnia	105 835 234 euroa	421 700 tonnia

² Lannoitteissa ensisijaisesti käytettävät kasviravinteet ovat typpi (N), fosfori (P) ja kalium (K).

³ Euroopan komissio on asiassa IV/M.308 *Kali + Salz/MdK/Treuhand* 14.12.1993 (sekä 9.7.1998) päättänyt tarkastelemaan potaskamarkkinoita omana relevanttina markkinanaan, jolle sisältyvät potaskan jakelu maatalouden käyttöön ja yhdistelmälannoitteiden tuottajille.

⁴ Euroopan komission päätös COMP/M.4730 *Yara/Kemira GrowHow* 21.9.2007, kohta 21.

⁵ Ilmoittajan mukaan Uralkali tuottaa ainoastaan kaliumkarbonaattia ja tiettyjä kaliumiin liittyviä tai siitä johdettuja suoloja sisältäviä lannoitteita (esim. sylviini kaliumkloridi).

⁶ Taulukoissa esitetyt ilmoittajan antamat kokonaismarkkinoita koskevat tiedot ovat peräisin Global Trade Trackeriltä (toimittaja Zen Innovations AG 2020). Kilpailijoiden markkinaosuudet perustuvat ilmoittajan omiin arvioihin ja ne on annettu arvoperusteisesti. Taulukoissa hakasulkeissa oleva täsmällinen tieto on poistettu liikesalaisuutena.

	<i>EUR (%)</i>	<i>tn (%)</i>	<i>EUR (%)</i>	<i>tn (%)</i>
Uralkali	[10–20]	[10–20]	[80–90]	[80–90]
Kilpailijat				
<i>K+S Aktiengesellschaft</i>	[40–50]	n/a	[10–20]	n/a
<i>SQM</i>	n/a	n/a	[0–5]	n/a
<i>JSC Belaruskali</i>	[10–20]	n/a	n/a	n/a
<i>ICL</i>	[10–20]	n/a	n/a	n/a
<i>Mosaic/Nutrien/K+S Canadian Potash (yhdessä)</i>	[10–20]	n/a	n/a	n/a
<i>The Arab Potash Company</i>	[0–5]	n/a	n/a	n/a

- ii. *mineraaliset kompleksiset NPK-yhdistelmäpeltolannoitteet, joita yrittyskaupan osapuolista tuottaa ainoastaan Uralchem⁷.*

Taulukko 2. Mineraaliset NPK-yhdistelmäpeltolannoitteet (2019)⁸

	<i>ETA</i>		<i>Suomi</i>	
Kokonaismarkkina	2 220 088 251 euroa	6 736 121 tonnia	22 422 814 euroa	75 412 tonnia
	<i>EUR (%)</i>	<i>tn (%)</i>	<i>EUR (%)</i>	<i>tn (%)</i>
Uralchem	[0–5]	[5–10]	[40–50]	[50–60]
Kilpailijat				

⁷ Ilmoittajan mukaan Uralchem tuottaa NPK-lannoitteita ja kaliumnitraattia sisältäviä NOP-lannoitteita. Lisäksi Uralchem tuottaa mineraalisia N- ja P-peltolannoitteita, mutta Uralkali ei näitä tuota.

⁸ Taulukoissa esitetyt ilmoittajan antamat kokonaismarkkinoita koskevat tiedot ovat peräisin Global Trade Trackeriltä (toimittaja Zen Innovations AG 2020). Kilpailijoiden markkinaosuudet perustuvat ilmoittajan omiin arvioihin. Ilmoittaja on todennut, että Uralchemin kilpailijoiden mineraalisten NPK-yhdistelmäpeltolannoitteiden myyntien arvosta tai volyymistä Euroopan talousalueella tai Suomessa ei ole saatavilla yksityiskohtaista julkista tietoa, minkä vuoksi ilmoittaja on poikkeuksellisesti toimittanut virastolle ainoastaan prosentuaaliset arviot kilpailijoidensa markkina-asehasta.

<i>Yara International ASA</i>	[20–30]	n/a	[20–30]	n/a
<i>PJSC PhosAgro</i>	[10–20]	n/a	[10–20]	n/a
<i>EuroChem Group</i>	[10–20]	n/a	[0–5]	n/a
<i>Minudobrenia JSC, Rossosh</i>	[0–5]	n/a	[10–20]	n/a
<i>Acron</i>	[0–5]	n/a	[0–5]	n/a

KKV on tarkastellut yrityskaupan mahdollisia vaikutuksia edellä esitetyn mukaisesti. Markkinamäärittely on kuitenkin voitu jättää avoimeksi, koska jäljempänä ilmenevin perustein yrityskaupan ei ole katsottu estävän kilpailua olennaisesti Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla.

3 Yrityskaupan kilpailuvaikutukset

Edellä esitetyn mukaisesti osapuolilla ei ilmoittajan mukaan ole vaikutus- alaisia horisontaalisia päällekkäisyyksiä. Ilmoittaja on todennut osapuolten olevan vertikaalisessa suhteessa toisiinsa, sillä ilmoittaja ostaa yrityskaupan kohteelta tuotantopanoksiksi tiettyjä määriä kaliumtuotteita (erityisesti kaliumkloridia ja tiivistettyä mineraalisylviinia) Euroopan talousalueelle toimitettavien kompleksisten kaliumia sisältävien yhdistelmäpeltolannoitteiden tuotantoa varten. Yrityskaupalla ei ilmoittajan mukaan ole kuitenkaan myöskään merkityksellisiä vertikaalisia vaikutuksia, koska yrityskaupan osapuolten markkinaosuudet relevanteilla maantieteellisillä markkinoilla (ETA) ovat alle 20 prosenttia. Lisäksi Uralchemin ostot tapahtuvat kokonaisuudessaan Venäjällä, ja jatkoprosessointi mineraalisten kaliumia sisältävien yhdistelmäpeltolannoitteiden tuottamiseksi tapahtuu niin ikään yksinomaan Venäjällä sijaitsevissa tuotantolaitoksissa. Näin ollen yrityskauppa ei ilmoittajan näkemyksen mukaan synnytä tai vahvista määräävää markkina-asemaa Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla eikä myöskään muutoin estä tehokasta kilpailua Suomen osalta.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä tehokasta kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Osapuolten tuotteet eivät vaikuta olevan toisiaan korvaavia ja yrityskaupan potentiaaliset vertikaaliset vaikutukset ovat rajallisia mahdollisesti ETA:n laajuisilla markkinoilla. Markkinamäärittelystä riippumatta markkinoille jää yrityskaupan jälkeen joka tapauksessa merkittäviä kansainvälisiä toimijoita. Viraston markkinaselvityksessä ei myöskään ilmennyt, että yrityskaupalla olisi haitallisia vaikutuksia.

4 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Joint Stock Company United Chemical Company Uralchem hankkii määräysvallan Public Joint Stock Company Uralkalissa.

5 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

6 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

7 Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa asiantuntija Hanna-Mari Immonen, puhelin 029 505 3092, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Asiantuntija

Hanna-Mari Immonen